

▣ VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU

VLASTIVĚDA – 4. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Očekávané výstupy oboru:	Žák splní tyto výstupy:	Místo, kde žijeme	PT environmentální výchova
ČJS-5-1-01	- vysvětlí pojmy domov, vlast, rodný kraj	- pojmy domov, vlast, rodný kraj	- vztah člověka k prostředí; naše obec a region
ČJS-5-1-04	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- místní oblast, region (vlastivědná a turistická mapa)	
ČJS-5-1-02	- uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu, - na fotografiích pozná kulturní, historické a přírodní zajímavosti regionu	- regionální specifika (výrobky regionálního průmyslu a zemědělství, kulturní, historické a přírodní zajímavosti regionu)	
ČJS-5-1-03	- určí světové strany v přírodě a podle mapy	- světové strany (růžice světových stran, určování světových stran v přírodě a na mapě, práce s kompasem a buzolou)	
ČJS-5-1-03	- rozliší náčrt, plán a základními typy map, vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí běžně používané značky a symboly	- grafické znázornění povrchu – mapy, plány, náčrty	
ČJS-5-1-03	- popíše polohu ČR v Evropě	- barvy na mapě a jejich význam	
ČJS-5-1-06	- vyhledá na mapě sousední státy a jejich hlavní města	- poloha České republiky v Evropě	
	- předvede dovednost práce s mapou, vyhledá na mapě nejvýznamnější pohoří, nížiny, řeky a města, ukáže na mapě	- sousední státy ČR a jejich hlavní města	
	- charakterizuje státoprávní uspořádání ČR	- práce s mapou ČR – pohoří, nížiny, vodstvo, města	
	- vysvětlí základní principy demokratického státního uspořádání	- orientační body a linie	
	- uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce	- státní zřízení a politický systém v ČR	PT výchova demokr. občana
	- vysvětlí pojmy státní správa a samospráva, uvede příklady	- pojem demokracie a způsob jejího uplatňování ve státním uspořádání ČR, demokratické volby	- principy demokr. jako formy vlády, participace občanů v politickém životě
	- vyjmenuje a popíše, symboly našeho státu, vysvětlí jejich význam	- státní správa a samospráva	
ČJS-5-3-03	- vypráví regionální pověsti a pověsti z dějin českého státu (pověsti a báje vyhledá v literatuře, na internetu, v muzeu...)	- státní symboly (popis, význam)	
ČJS-5-3-04	- charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie	Lidé a čas	
	- porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uvede regionální specifika)	- báje, mýty, pověsti, regionální pověsti, minulost regionu, Staré pověsti české	PT environmentální výchova
ČJS-5-3-02	- na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost	- nejstarší osídlení naší vlasti (regionální historické nálezy)	- vztah člověka k prostředí; naše obec a region
ČJS-5-3-05	- zhodnotí význam některých osobností českých dějin	- život ve městech a na zámcích	
	- využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti	- Jan Hus (Jan Hus a region)	
	- objasní historické důvody státních svátků a významných dnů	- Jan Žižka	
		- Karel IV. A jeho význam (Karel IV. a region)	
		- způsob života v průběhu dějin -popis, srovnání, regionální specifika (bydlení, předměty denní potřeby, práce lidí)	
		- práce s různými zdroji informací o minulosti (literatura, internet, archiv, knihovna, muzea atd.)	
		- významné dny a státní svátky, jejich historické důvody, význam a způsoby oslav	

VLASTIVĚDA – 4. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<u>Očekávané výstupy oboru:</u>	<u>Žák splní tyto výstupy:</u>	<u>Lidé kolem nás</u>	
ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-02 ČJS-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> - pojmy samospráva, žákovská samospráva - jednoduchým způsobem vysvětlí pojem demokracie - vysvětlí demokratický základ volby samosprávy - se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestaví žákovskou samosprávu; zdůvodní svou volbu členů samosprávy - uvede příklady kladných a záporných vlastností lidí - uvede příklady odlišnosti různých osobností; které odlišnosti nelze tolerovat a které naopak lze využít při spolupráci - uvede příklady tolerantního, ohleduplného a empatického chování; ve svém chování uplatňuje základy tolerance, ohleduplnosti a empatie 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem samospráva a demokracie, - žákovská samospráva a její demokratická volba - členové samosprávy - praktické volby členů samospráv (jaké vlastnosti by měli mít zvolení členové a proč) - vlastnosti lidí (kladné a záporné) - odlišnost lidí 	PT výchova demokr. občana občanská společnost a škola
ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje pravidla slušného chování ve škole i mimo školu - respektuje pravidla účinné komunikace (střídání role posluchače a mluvčího, respektování odlišných názorů, obhajoba vlastních názorů pomocí klidné a rozumné argumentace), uzná možnost vlastního omylu a dohodne se společném postupu řešení - respektuje pravidla chování daná školním řádem a vnitřním řádem školy 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla slušného chování - výchova k toleranci, ohleduplnosti a empatii 	PT multikulturní výchova - multikulturalita PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: mezilidské vztahy PT výchova demokr. občana - soužití s menšinami PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: komunikace, kooperace a kompetice
ČJS-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> - ve skupině se spolužáky sestaví základní pravidla soužití ve třídě a ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla účinné komunikace - pravidla účinné spolupráce 	PT výchova demokr. občana - obč. společnost a škola; práva a povinnosti občana
ČJS-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní lidská práva a práva dítěte, vysvětlí jejich obsah a význam - uvede příklady protiprávního jednání a jeho postihů - uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů - vysvětlí pojem reklamace - v modelové situaci předvede způsob reklamace nekvalitního výrobku; pomocí klidných a rozumných argumentů se dožaduje svých práv na výměnu výrobku, jeho bezplatnou opravu nebo vrácení peněz - vysvětlí pojem "kultura; na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury - uvede konkrétní příklady kulturních institucí 	<ul style="list-style-type: none"> - práva a povinnosti žáka školy (školní řád a vnitřní řád školy) - sestavení vlastních pravidel soužití ve třídě a ve škole na základě poznání práv a povinností žáků školy - základní lidská práva a práva dítěte - právní ochrana občanů a majetku - protiprávní jednání a jeho postihy, porušování principů demokracie (příklady) - pojem reklamace - práva reklamujícího - praktický nácvik reklamace nekvalitního výrobku - komunikace při reklamaci - pojem kultura - podoby a projevy kultury - kulturní instituce a jejich činnost - kulturní instituce ve městě a v regionu 	PT výchova demokr. občana - Listina zákl. práv a svobod, práva dítěte PT výchova demokr. občana - občan, občanská společnost a stát PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: komunikace PT environmentální výchova - vztah člověka k prostředí; naše obec a region

VLASTIVĚDA – 5. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Očekávané výstupy oboru: ČJS-5-1-04	Žák splní tyto výstupy: - na mapě regionu vyhledává regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury; jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - navštíví vybraná zajímavá místa regionu - při exkurzích respektuje pravidla bezpečného pobytu v přírodě	Místo, kde žijeme - práce s mapou regionu (světové strany, barvy a značky na mapě), vyhledávání regionálních zajímavostí (kulturní, přírodní, historická) - exkurze na zajímavá místa regionu - pravidla bezpečného chování v přírodě	PT environmentální výchova - vztah člověka k prostředí; naše obec a region PT environmentální výchova - vztah člověka k prostředí: ochrana zdraví
ČJS-5-1-02	- zprostředkuje ostatním spolužákům zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích	- prezentace vlastních zkušeností žáků z cestování do cizích zemí, porovnání způsobu života lidí a přírody v České republice a v cizině	PT vých. k myšlení v evrop. a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
ČJS-5-1-03	- orientuje se na mapě ČR, Evropy a světa (zná význam barev, určí světové strany, chápe význam značek a vysvětlivek) - na mapě světa vyhledá jednotlivé světadíly - porovná světadíly a oceány podle velikostí, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - s pomocí mapy popíše povrch Evropy (vyhledá významná pohoří, nížiny, moře, řeky, zhodnotí hustotu osídlení)	- práce s mapou ČR, Evropy a světa (světové strany, barvy a značky na mapě) - poloha a velikost kontinentů - poloha a velikost oceánů - povrch Evropy (významná pohoří, nížiny, moře, řeky, hustota osídlení) - poloha a velikost evropských států - základní charakteristika vybraných států Evropy - významná evropská města - rostliny a živočichové Evropy a jejich výskyt podle podnebí států	PT vých. k myšlení v evrop. a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
ČJS-5-1-03	- na mapě Evropy vyhledá jednotlivé státy, popíše jejich polohu, porovná jejich velikost, vyhledá významná evropská města - charakterizuje významné evropské státy - pojmenuje rostliny a živočichy Evropy, určí jejich výskyt v závislosti na jejich životních potřebách - vysvětlí pojmy: Evropská unie, zhodnotí význam EU - rozliší znak a vlajku EU - vyjmenuje některé členské státy EU - popíše spolupráci členských států EU	- Evropská unie a její význam, „evropský dům“ - znak a vlajka EU - členské státy Evropské unie - spolupráce států v rámci Evropské unie	PT vých. k myšlení v evrop. a globálních souvislostech - jsme Evropané
ČJS-5-1-03	- určí sousední státy ČR, na mapě ukáže společnou hranici, přiřadí hlavní města k sousedním státům, vyhledá hlavní města na mapě - vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR - vyhledá jednotlivé kraje ČR a krajská - uvede základní informace o podnebí ČR - vyjmenuje přírodní, kulturní a historické zajímavosti ČR	- sousední státy ČR, hlavní města - Česká republika - povrch ČR (vodstvo, pohoří, nížiny) - samosprávní členění (kraje, krajská města) - podnebí (charakteristika podnebného pásu) - přírodní, kulturní a historické zajímavosti ČR (návrh reklamní brožury pro cestovní kancelář)	PT multikulturní výchova - etnický původ
ČJS-5-1-03	- popíše složení obyvatelstva ČR - ví, že všichni lidé jsou si rovni, respektuje odlišnosti menšin	- obyvatelstvo (národnostní menšiny a jejich postavení)	

VLASTIVĚDA – 5. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Očekávané výstupy oboru: ČJS-5-2-05	Žák splní tyto výstupy: - uvede některé významné globální problémy - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy (sociální, kulturní, ekologické) - navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Lidé kolem nás - základní globální problémy – sociální problémy, konzumní společnost, životní prostředí) - změny a problémy v blízkém společenském a přírodním prostředí - identifikace a řešení ekologického problému v obci	PT environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-5-2-04	- orientuje se v základních formách vlastnictví a formách jeho ochrany - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - používá peníze v běžných situacích - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí jak spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- základní formy vlastnictví, ochrana vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné) - nakupování (odhad a kontrola ceny nákupu) - peníze, hotovostní a bezhotovostní platby - rozpočet (rovnováha příjmů a výdajů) - spoření, výhody a nevýhody půjček, splácení dluhů	PT výchova demokr. občana - občan, občanská společnost a stát
ČJS-5-3-01, ČJS-5-3-03	- charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost - využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti regionu	Lidé a čas - orientace v čase a časový řád, určování času - dějiny jako časový sled událostí, letopočet - způsob života v průběhu dějin -popis, srovnání, regionální specifika – významní rodáci, kulturní a historické památky, historie regionu - práce s různými zdroji informací o minulosti (literatura, internet, archiv, knihovna, muzea a galerie - dějiny českého státu - nedávná minulost - první světová válka - vznik československého státu - Československá republika - komunistická vláda - rok 1989	PT osobnostní a sociální vých. - osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání
ČJS-5-3-02	- pracuje s časovými údaji a na základě zjištěných historických vědomostí popisuje vztahy mezi ději a jevy - stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu, obce) - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost (život rodiny a společnosti, práce a zvyky lidí, vztahy mezi národy)	- regionální památky - péče o památky - význam památkové péče	PT environmentální výchova - vztah člověka k prostředí; naše obec a region
ČJS-5-3-03	- uvede příklady významných regionálních památek, regionální památky pozná na fotografiích - jednoduchým způsobem popíše systém péče o památky v ČR - zdůvodní význam ochrany historických i kulturních památek (movitých i nemovitých) - uvede profese spojené s péčí o památky, popíše náplň práce jednotlivých profesí	- lidé a obory zkoumající minulost	
ČJS-5-3-05	- objasní historické důvody státních svátků a významných dnů	- významné dny a státní svátky, jejich historické důvody, význam a způsoby oslav	

